

Bal maskowy (Un balla in maschera)
Opera i Operetka w Krakowie
Premiera: 27 i 28 marca 1994

Kierownictwo muzyczne: Ewa Michnik
Reżyseria i scenografia: Waldemar Zawodziński
Choreografia: Janina Niesobska
Kierownictwo chóru: Ewa Batora

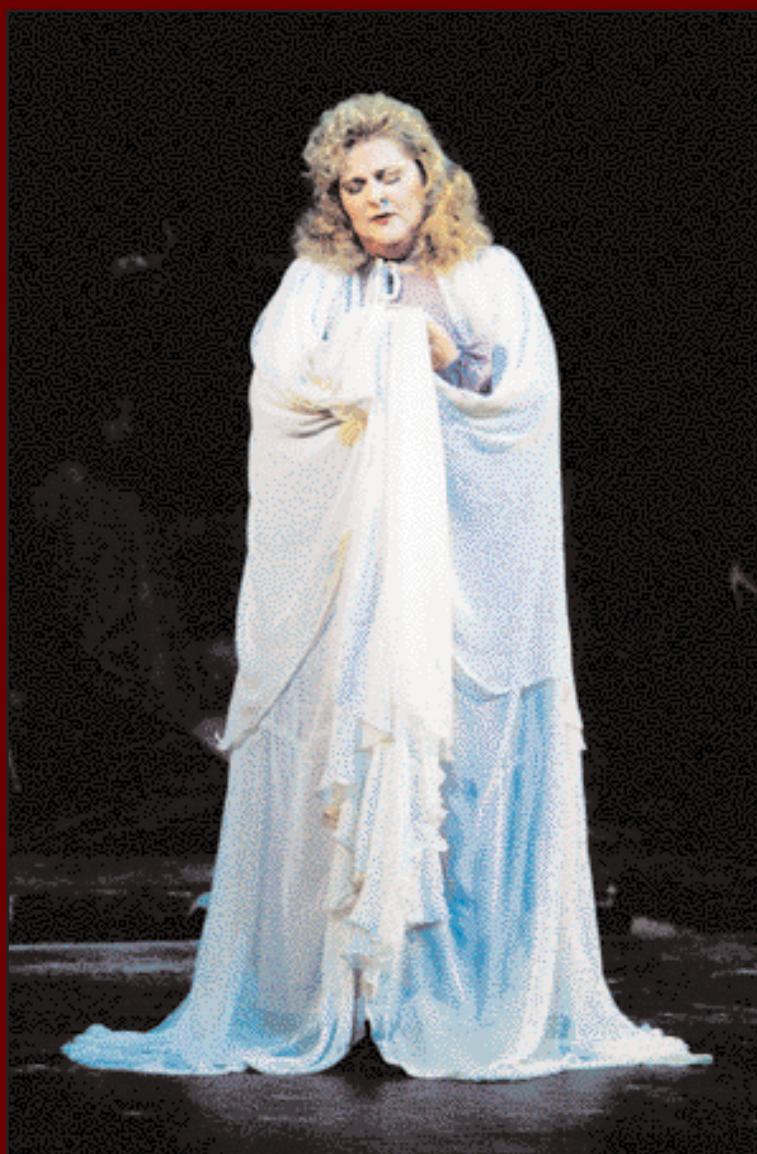
Bożena Zawiślak-Dolny (*Ulrika*), 1997

Scena zespołowa, 1997

Joanna Woś (*Oskar*), **Janusz Dębowski** (*Gustaw III*), 1997

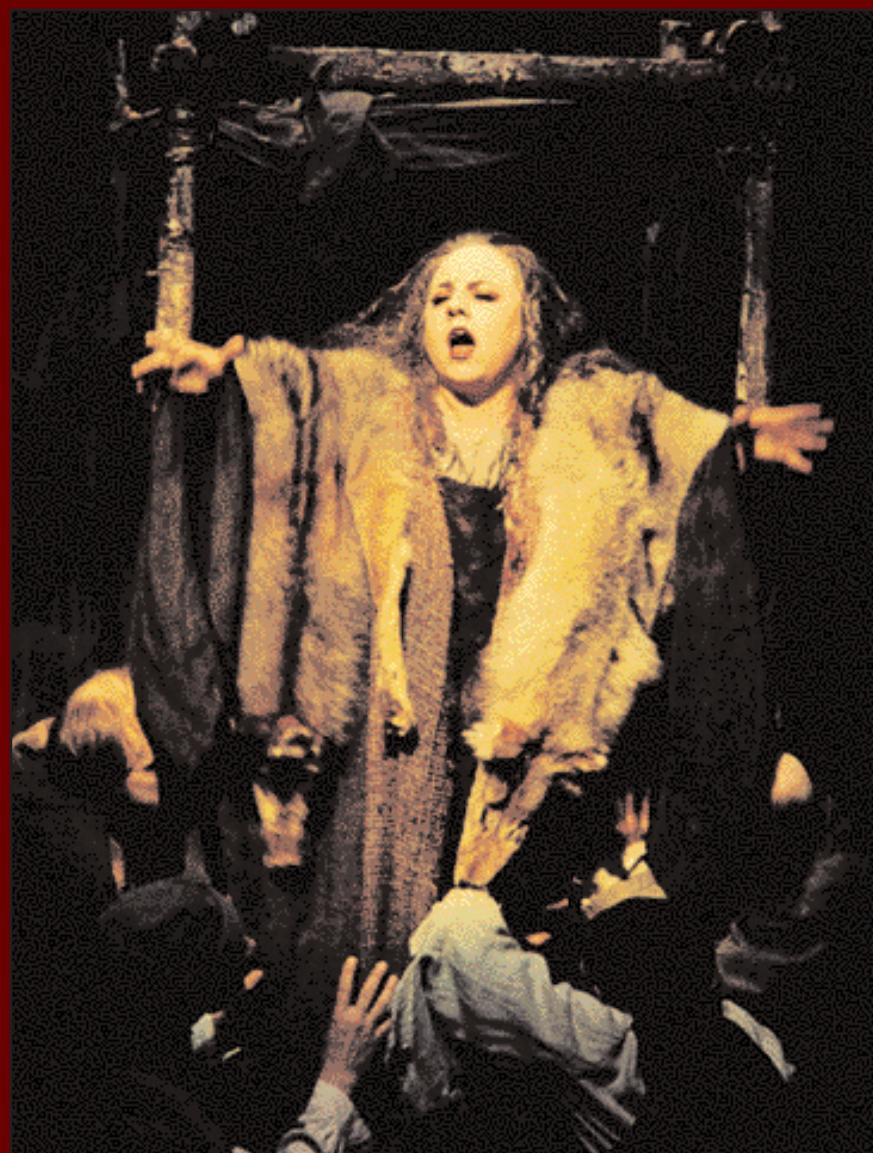
Monika Sworowska (*Amelia*), 1997

Scena zespołowa, 1997

Bal maskowy (Un balla in maschera)
Teatr Wielki - Opera Narodowa w Warszawie
Premiera: 25 kwietnia 1998

Kierownictwo muzyczne: **Antoni Wit**
Inscenizacja i reżyseria: **Waldemar Zawodziński**
Scenografia: **Ewa Starowieyska**
Kostiumy: **Maria Balcerk, Waldemar Zawodziński**
Choreografia: **Janina Niesobska**
Kierownictwo chóru: **Jan Szyrocki**

Ewa Podleś (*Ulrika*), 1998

Izabella Kłosińska (*Amelia*), 1998

Scena zespołowa, 1998

Kałudi Kałudow (*Gustaw III*), Agnieszka Wolska (*Oskar*), 1998

Izabella Kłosińska (*Amelia*), 1998

Kufer podróżny

Kufer podróžny

Giuseppe Verdi dwukrotnie przejeżdżał przez teren Polski w drodze do Sankt-Petersburga w 1860 i 1862 roku. Towarzyszył mu w tych podróżach przedstawiony na fotografii kufer podróżny, w którym przewoził osobiste rzeczy i partyturę *Mocy przeznaczenia*. Nie udało mi się dokładnie ustalić trasy podróży oraz ewentualnych miejsc odpoczynku, może jednak zdjęcie to zainspiruje historyków-muzykologów, którzy spróbują ustalić te fakty. Poszerzyłoby to wiedzę polskich melomaniów na temat związków kompozytora z naszym krajem, ponieważ do tej pory jedynymi znanymi polonikami w życiu Verdiego są wieloletnia przyjaźń i współpraca z Arrigo Boito, poetą i muzykiem, którego matka była Polką oraz „polskie” libretto opery *Dzień królowania*.

Giuseppe Verdi attraversò il territorio polacco facendo la strada per San Pietroburgo due volte: nel 1860 e nel 1862. Durante questi viaggi andava con un baule, presentato nella foto, nel quale trasportava i suoi oggetti personali e lo spartito della *Forza del Destino*. Non sono riuscito a stabilire il suo itinerario ed i luoghi delle eventuali soste. Però può darsi che questa foto inciti gli storici-musicologi a chiarire questo problema. Ciò potrebbe allargare la conoscenza dei melomani polacchi sui vincoli del compositore con il nostro Paese, perché finora i soli accenti polacchi nella vita di Verdi sono la sua amicizia e la collaborazione per molti anni con Arrigo Boito, poeta e musicista la cui madre era polacca, nonché il libretto "polacco" dell'opera *Un giorno di regno*.

Verdi travelled across Poland twice on his way to St Petersburg, in 1860 and in 1862. The travelling-case shown in this photograph went with him on both occasions and contained not only personal items but also the score of *La forza del destino*. I have not been able to establish precisely what route he took across Poland, and

where he may have stopped to rest during the journey - perhaps this photograph will inspire music historians to do so? Polish music lovers would no doubt be pleased to discover that there are further links between Verdi and their country; to date, the only known Polish connections with Verdi's life are his long-time friend and collaborator Arigo Boito, who stemmed originally from Poland, and the 'Polish' libretto of the opera *Un giorno di regno*.

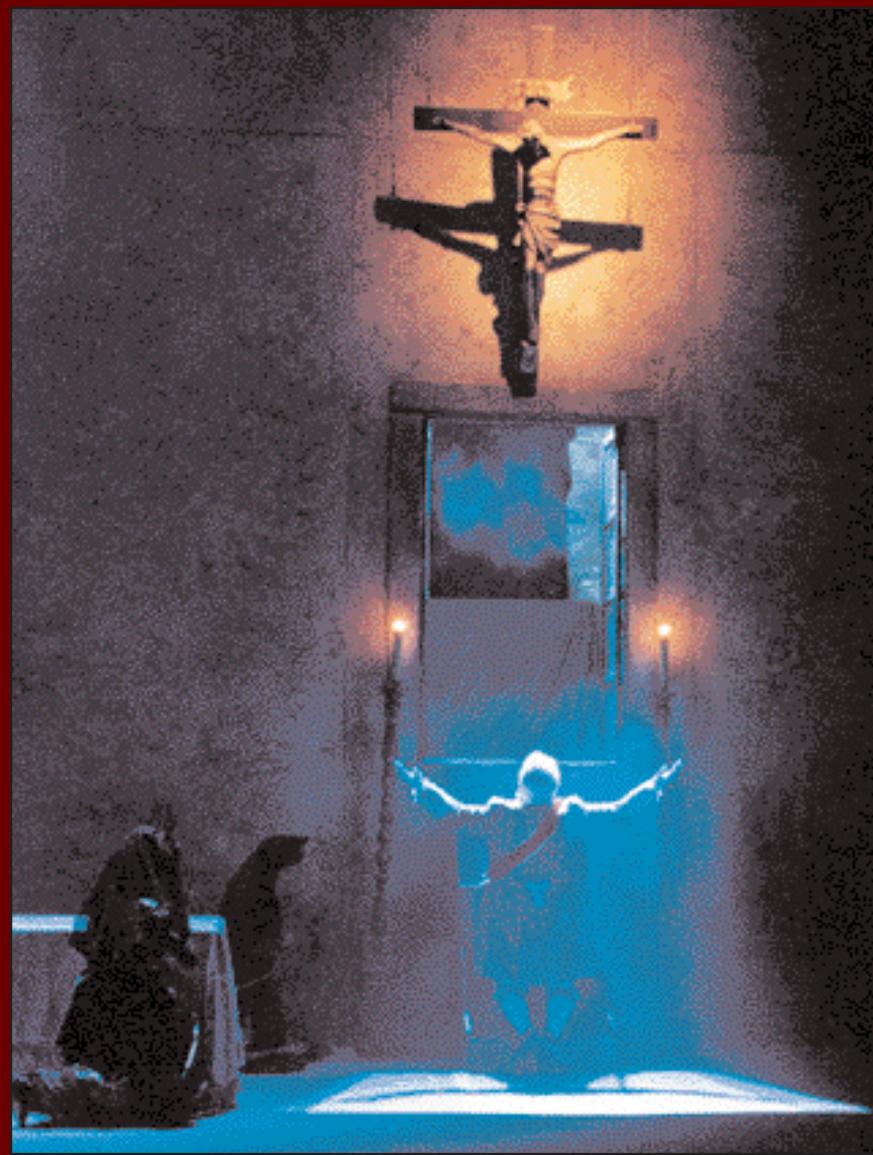
В 1860 и 1862 году по дороге в Петербург Джузеппе Верди дважды проезжал через территорию Польши. В этих путешествиях за ним следовал сундук, представленный на фотографии. В нем Верди перевозил свои личные вещи и партитуру оперы *Силы судьбы*. Мне не удалось определить точный маршрут следования, а также места возможных остановок композитора. Может быть, этот снимок вдохновит музыковедов на исследование этого факта, благодаря чему польские любители музыки смогут расширить свои познания о связях композитора с нашей страной. Единственным сведением о связи Верди с Польшей, которым мы сегодня располагаем, является многолетняя дружба и сотрудничество композитора с поэтом и музыкантом Арриго Бойто (его мать была полькой), а также «польское» либретто оперы *Король на час (Мнилый Станислав)*.

1860年と1862年ペテルスブルグに行った時、ジュゼッペ・ヴェルディは2度ポーランドの領土を通りました。その旅行の時に、写真に写っている、旅行用トランクを使いました。中には個人的な物と「運命の力」の楽譜を入れていました。具体的に旅程や泊まった所などを定める事ができませんでしたが、上の写真が歴史家と音楽学者にそれを定めるためのヒントを与えてくれるかもしれません。それによってポーランド人のオペラ狂いはヴェルディとポーランドの関係についての知識を広めるでしょう。今までヴェルディの人生の中での「ポーランド」とのつながりはポーランド系イタリア人アリッゴ・ボイートとの数年間の友情と協力、そして「1日だけの王様」のポーランドの台本だけでした。

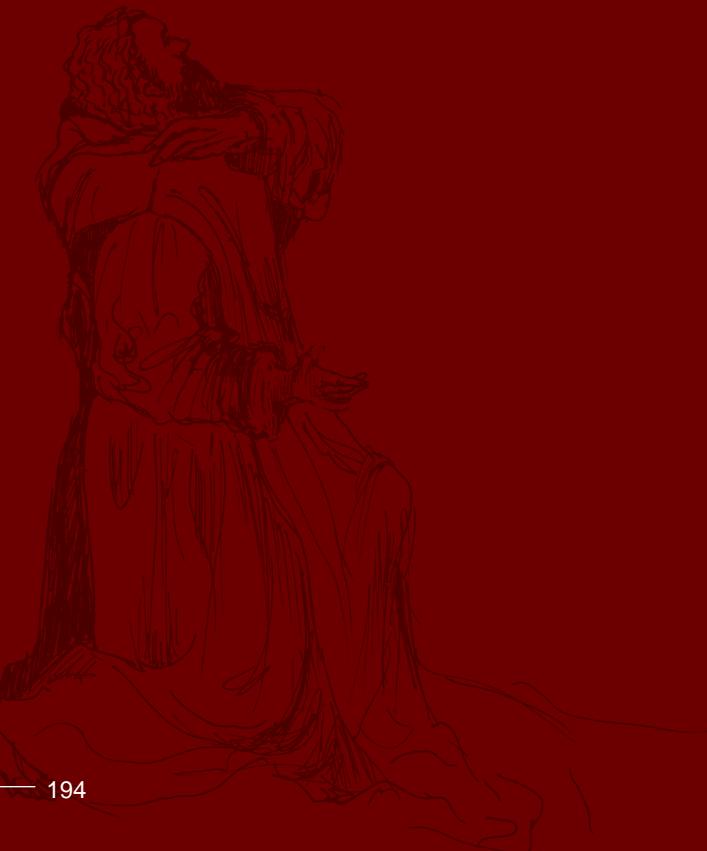
(J.M.)

Moc przeznaczenia
(*La forza del destino*)
Teatr Wielki w Poznaniu
Premiera: 12 stycznia 1991

Kierownictwo muzyczne: **Mieczysław Dondajewski**
Reżyseria: **Robert Skolmowski**
Scenografia: **Marek Braun**
Kierownictwo chóru: **Jolanta Dota-Komorowska,**
Maciej Wieloch

Scena zespołowa, 1997

Scena zespołowa, 1997

Michał Marzec (*Don Alvaro*), 1997

Andrzej Bułło (*Melitone*), 1997

Bogdan Kurowski (*Ojciec Gwardian*), **Krystyna Kujawińska** (*Leonora di Vargas*), 1997

Don Carlos (Don Carlos)
Teatr Wielki - Opera Narodowa w Warszawie
Występ gościnny 6, 8 i 10 lutego 1996
Gran Teatro La Fenice z Wenecji

Kierownictwo muzyczne: **Isaac Karabtchevsky**
Reżyseria: **Mauro Bolognini**
Scenografia: **Mario Ceroli i Gianfranco Fini**
Kostiumy: **Piero Tosi**
Kierownictwo chóru: **Giovanni Andreoli**

Marcus Haddock (*Don Carlos*), 1996

Scena zespołowa, 1996

Władimir Waniejew (*Wielki Inkwizytor*),
Jaakko Ryhänen (*Filip II*), 1996

Bruna Baglioni (*Księżna Eboli*), 1996

Scena zespołowa, 1996

Don Carlos

Teatr Wielki - Opera Narodowa w Warszawie

Premiera: 22 października 2000

Kierownictwo muzyczne: Jacek Kaspszyk

Reżyseria: Krzysztof Warlikowski

Scenografia: Małgorzata Szcześniak

Choreografia: Wojciech Misiuro

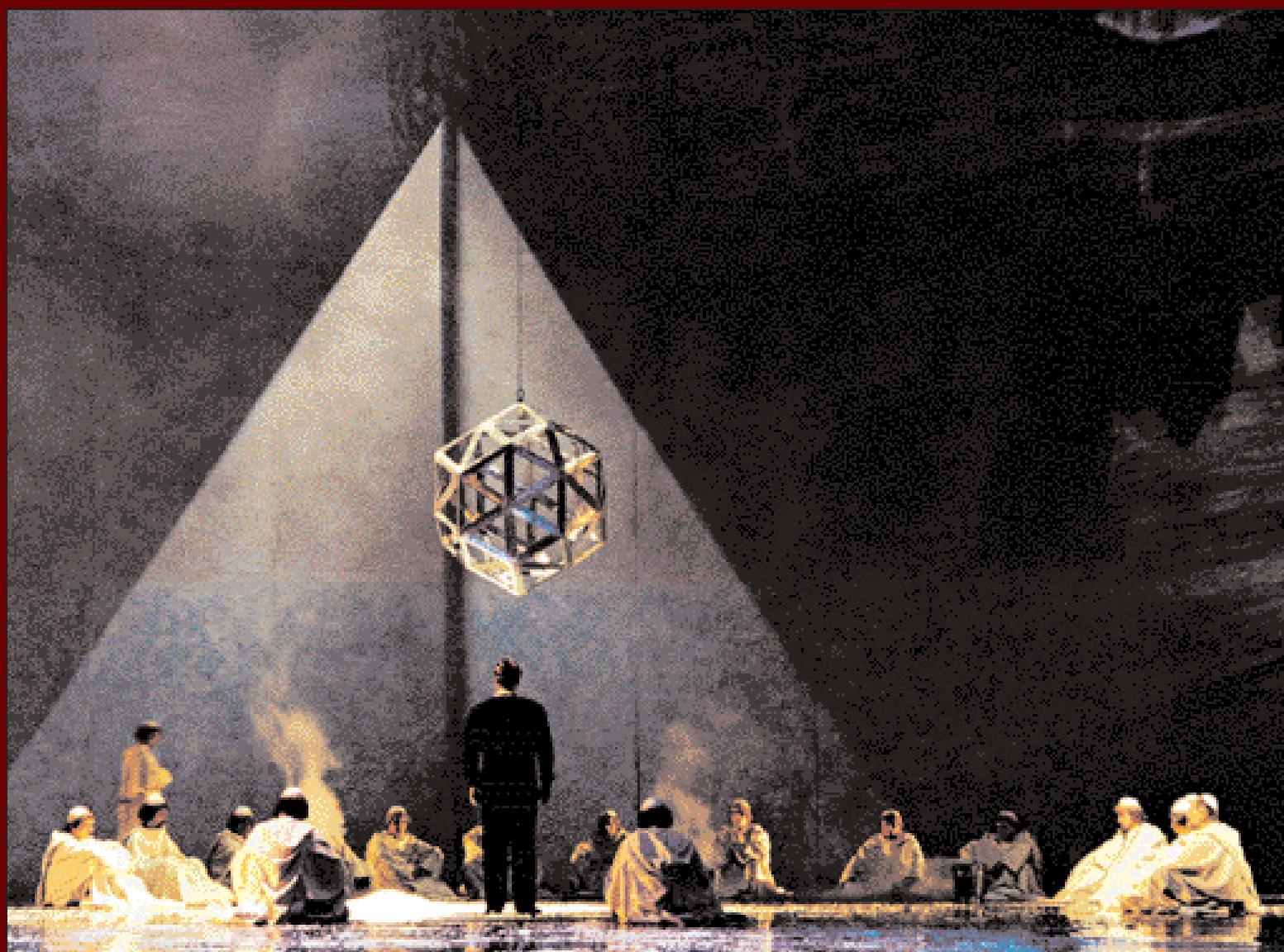
Kierownictwo chóru: Bogdan Gola

Krzysztof Bednarek (*Don Carlos*), 2000

Scena zespołowa, 2000

Scena zespołowa, 2000

Barbara Mądra (*Elżbieta*), 2000

Marcin Bronikowski (*Markiz Posa*), 2000

Anna Lubańska (*Księżna Eboli*), 2000

Agnieszka Zwierko-Wiercioch (*Księżna Eboli*), 2001

Scena zespołowa, 2000

Aida

La Scala w Mediolanie

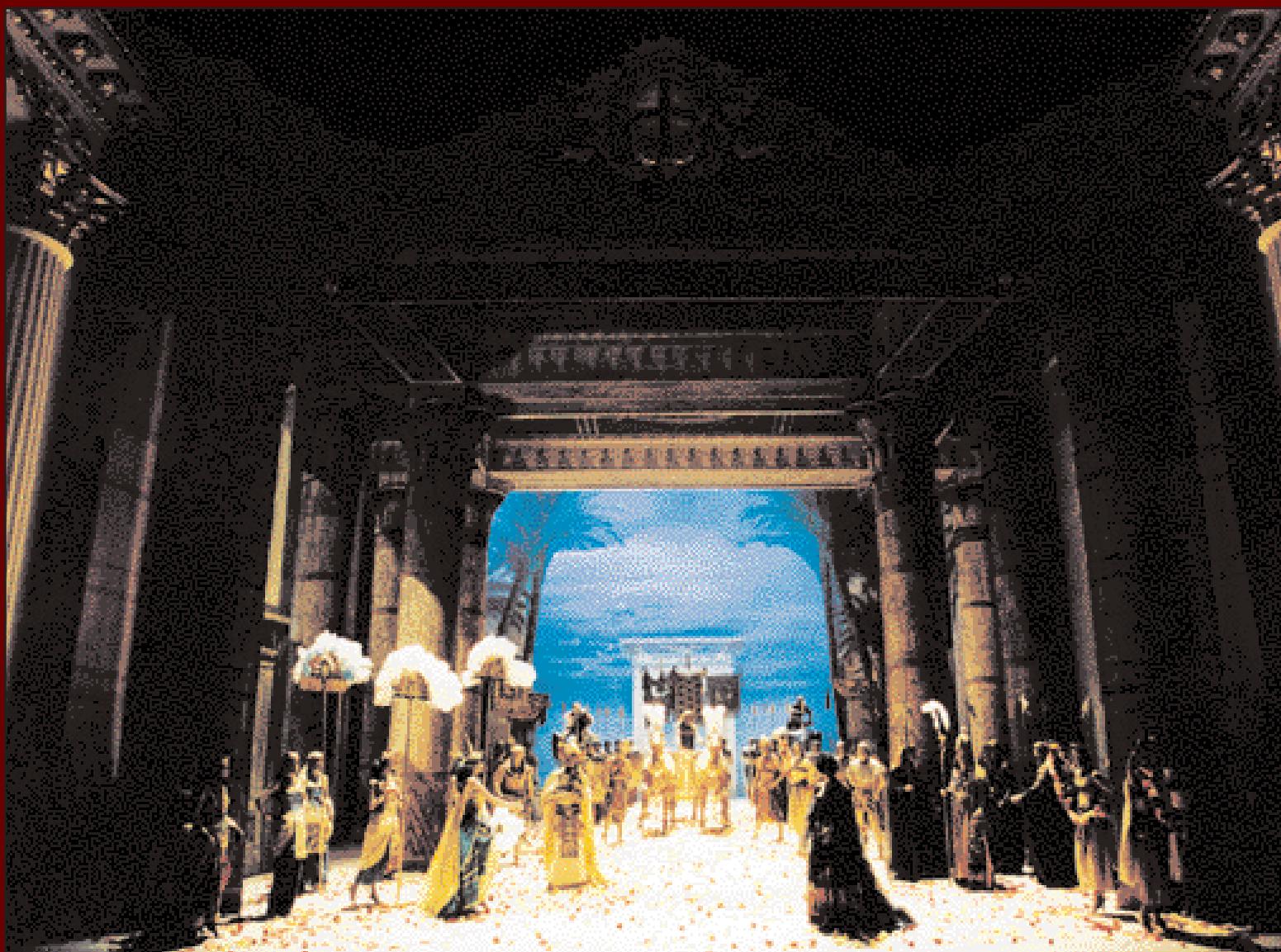
Premiera: **8 lutego 1872**

Dyrygent: **Franco Facio**

Scenografia i kostiumy: **Girolamo Magnani**

Giuseppe Verdi był wywoływany przez publiczność
do ukłonów 32 razy

Rekonstrukcja sceny Marszu Triumfalnego, z wystawy „Giuseppe Verdi, l'uomo, l'opera, il mito”, przygotowanej z okazji 100-nej rocznicy śmierci kompozytora, Mediolan 17 listopada 2000

Aida

Teatr Wielki w Warszawie

Premiera: 21 i 22 czerwca 1986

Kierownictwo muzyczne: **Bogdan Hoffmann**

Inscenizacja i reżyseria: **Marek Weiss-Grzesiński**

Inscenizacja i scenografia: **Andrzej Kreütz Majewski**

Choreografia: **Witold Gruca**

Kierownictwo chóru: **Bogdan Gola**

Krystyna Cichorzecka, Wojciech Warszawski (scena baletowa), 1994

Scena zespołowa, 1987

Wanda Bargiełowska-Bargeylo (*Aida*), 1994

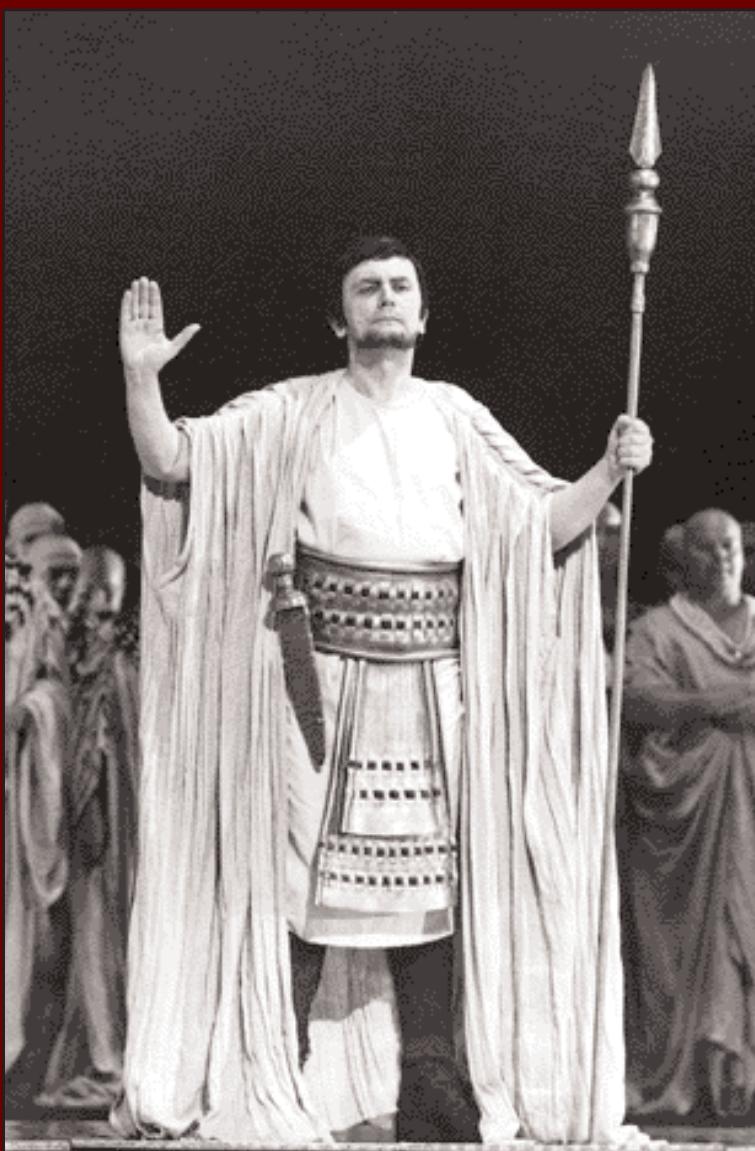
Barbara Zagórzanka (*Aida*), 1987

Joanna Bibel (*Aida*), 1992

Jerzy Artysz (*Amonasro*), 1986

Roman Węgrzyn (*Radames*), 1987

Małgorzata Walewska (*Aida*), 1994

Joanna Bibel (Aida), Jerzy Ostapiuk (Ramfis), Władimir Szczerbakow (Radames), 1992

Aida

Opera we Wrocławiu

Premiera: **4, 5 i 6 czerwca 1997**

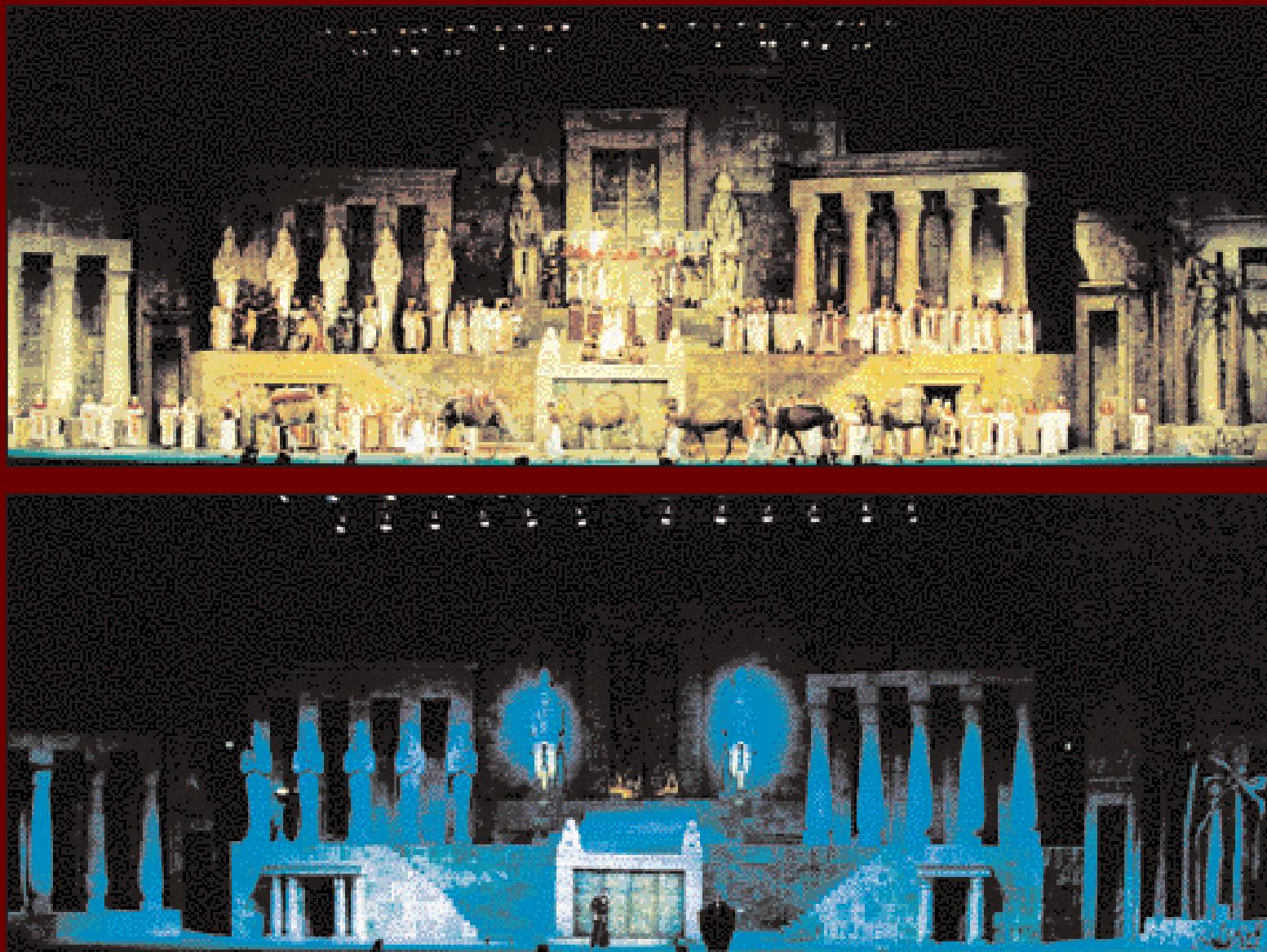
Kierownictwo muzyczne: **Ewa Michnik**

Reżyseria: **Viktor Nagy**

Scenografia: **Attila Csikós**

Choreografia: **Antal Fodor**

Kierownictwo chóru: **Małgorzata Orawska**

Sceny zespołowe, 1997

Hala Ludowa we Wrocławiu, 1997

Arena di Verona, 1997

Aida

Teatr Wielki w Poznaniu.

Wykonanie koncertowe 27 i 28 stycznia 2001
w 100-ną rocznicę śmierci Giuseppe Verdiego

Kierownictwo muzyczne: **Carl Sollak**

Kierownictwo chóru: **Jolanta Dota-Komorowska**

Dymitr Fomenko, Władysław Podsiadły, Tatiana Pożarska, Marian Kępczyński, Jolanta Podlewska
Michał Marzec, Karl Sollak (dyrygent), Barbara Kubiak, Jerzy Mechliński, 2001

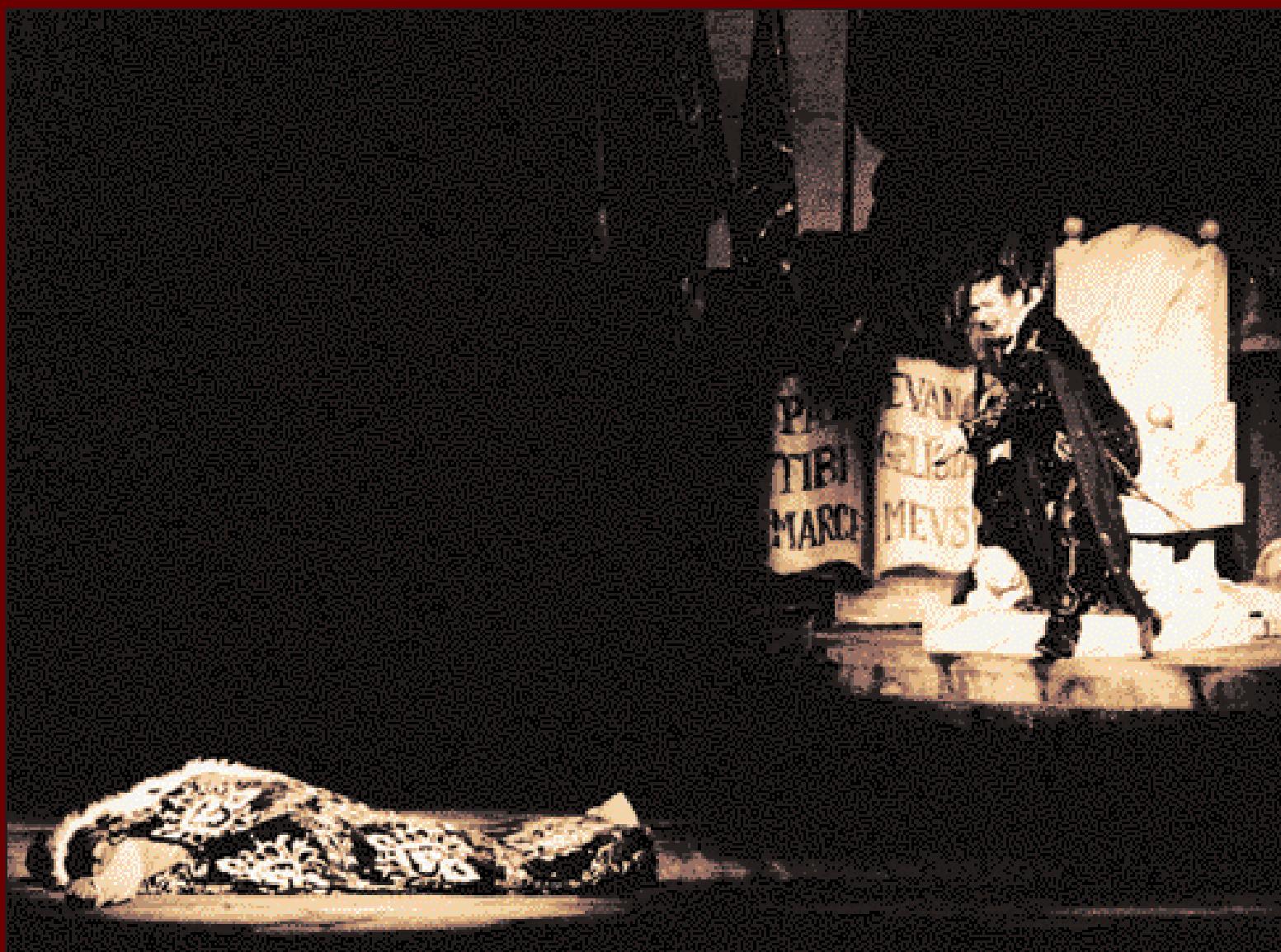
Otello
Teatr Wielki w Warszawie
Występ gościnny 21 stycznia 1988
 Państwowego Akademickiego
Teatru Opery i Baletu z Wilna

Kierownictwo muzyczne: **Vytautas Viržonis**
Reżyseria: **Rimantas Siparis**
Scenografia: **Eldor Renter**
Choreografia: **Aldona Adomaityte**
Kierownictwo chóru: **Anicetas Arminas**
Ramunas Tilvikas

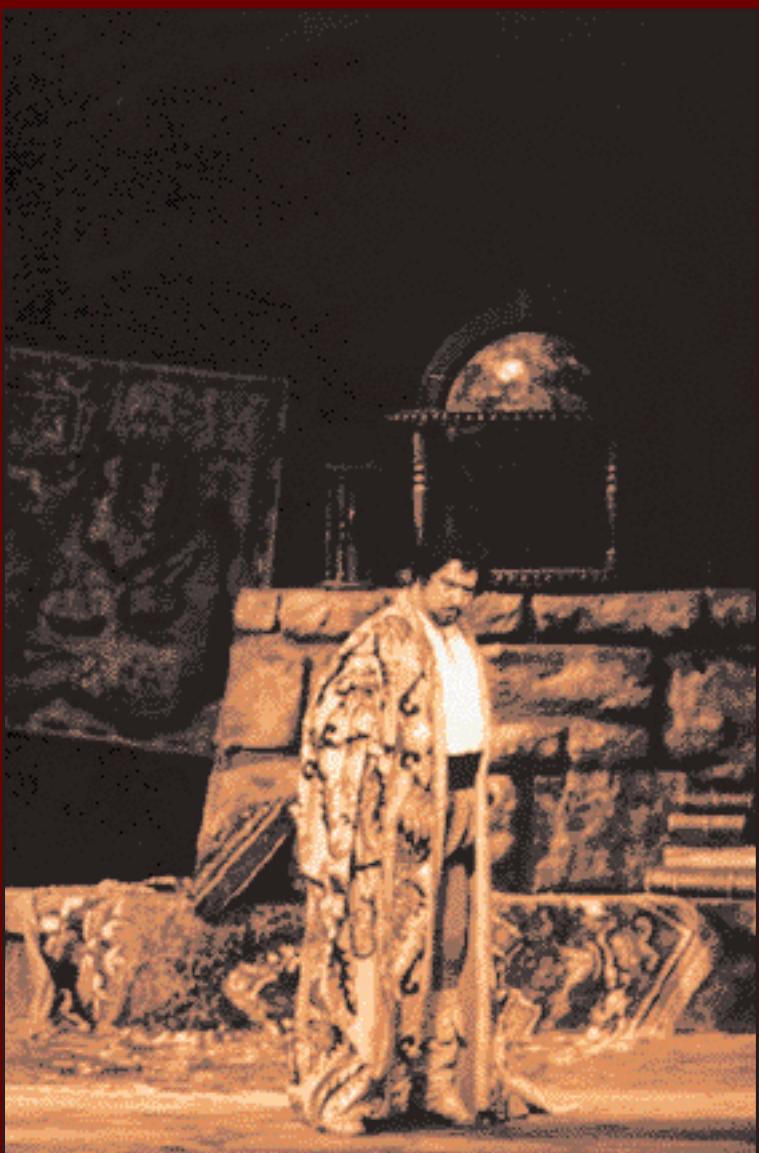

Scena zespołowa, 1988

Virgilijus Noreika (*Otello*), Eduardas Kaniava (*Jagon*), 1988

Virgilijus Noreika (*Otello*), 1988

Irena Milkeviciute (*Desdemona*), 1988

Falstaff

Opera we Wrocławiu

Premiera: 14 i 15 stycznia 2000

Kierownictwo muzyczne: **Ewa Michnik**

Inscenizacja, reżyseria i scenografia: **Waldemar
Zawodziński**

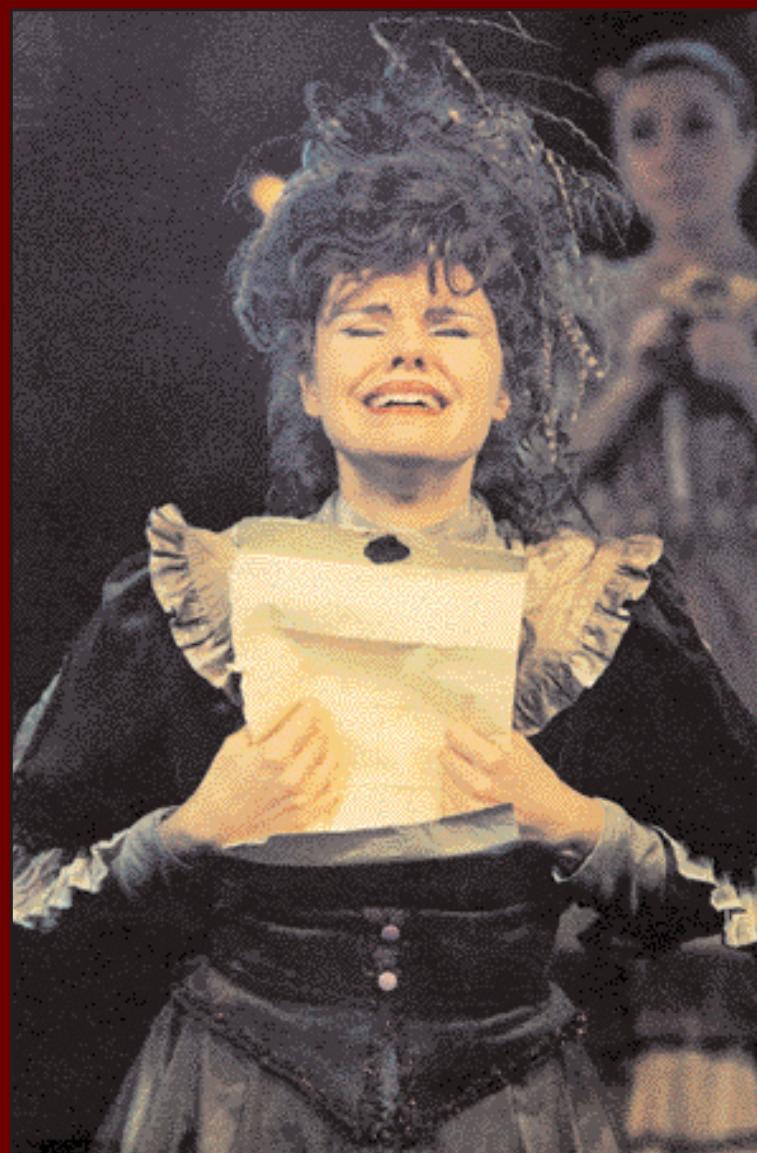
Kierownictwo chóru: **Małgorzata Orawska**

Bogusław Szynalski (*Falstaff*), 2000

Natalia Kovalowa (*Nanetta*), Andrzej Kalinin (*Fenton*), 2000

Agnieszka Rehlis (*Meg Page*), 2000

Ewa Czermak (*Nanetta*), **Dorota Dutkowska** (*Meg Page*), **Eżbieta Kaczmarczyk-Janczak** (*Quickly*), **Jolanta Żmurko** (*Alicja Ford*), 2000

Janusz Zawadzki (*Pistol*), **Paweł Wunder** (*Bardolf*), **Wojciech Dyngosz** (*Falstaff*), 2000

Scena zespołowa, 2000

Nie ukrywajmy, że sztuka operowa w sensie wykonawczym żyje z przeszłości. Ambitne teatry operowe grywają jeszcze często niezwykle wysmakowane i starannie wyselekcjonowane dzieła osiemnastowieczne. Ale gdyby jakiś kataklizm pochłonął twórczość operową XIX wieku, trzeba by chyba było zamknąć interesy. Bo cóż pozostawił nam w codziennym repertuarze operowym XX wiek? Wprawdzie na jego początku tworzył sam Giacomo Puccini, ale przecież jego opery w swym duchu i przesłaniu są wytworami wieku poprzedniego. Był oczywiście Richard Strauss, Alban Berg, pojedyncze dzieła operowe u Claude'a Debussy'ego, Maurice'a Ravela czy Igora Strawińskiego. Tworzyli - Siergiej Prokofiew, Arnold Schönberg, Benjamin Britten, Dmitrij Szostakowicz, Gian-Carlo Menotti, Sandor Szokolay, Olivier Messiaen. Współcześnie w Polsce, pełną formę twórczą również w dziedzinie sztuki lirycznej przejawia uznany w świecie za najwybitniejszego żywiącego kompozytora Krzysztof Penderecki (*Diabły z Loudun*, *Czarna maska*, *Raj utracony*, *Król Ubu*, a niedługo *Medea* i *Dziadek do orzechów*). Żaden jednak z tych wielkich twórców i wszyscy oni razem wzięci nie są w stanie zapewnić codziennej egzystencji teatrowi operowemu w XXI wieku. Każdy z tych wspaniałych kompozytorów chciałby pewnie, ale żaden z nich nie został nazwany „Verdim współczesności”. W całej historii sztuki lirycznej byli zapewne muzycy wybitniejsi, zajmujący się operą (Wolfgang Amadeus Mozart, Henry Purcell, Christoph Willibald Gluck, Claudio Monteverdi, Georg Friedrich Haendel). Ostatecznie jednak o nieśmiertelności w sztuce decyduje publiczność. Ona wybrała Verdiego. Niech mi ktoś wskaże szanujący się teatr operowy bez *Nabucca*, *Traviaty*, *Rigoletta*, *Aidy* czy *Otella*. Czy możliwa jest jakakolwiek światowa kariera gwiazdy operowej bez śpiewania

Balu maskowego, *Trubadura*, *Mocy przeznaczenia*, *Don Carlosa* lub *Falstaffa*? Wielu współczesnych reżyserów operowych, mając do wyboru promowanie awangardowych spektakli, odkrywa na nowo uroki *Stiffelia*, *Simona Boccanegry*, *Nieszporów sycylijskich*, *Makbeta*, *Attyli* i *Ernaniego*. Najwybitniejsze firmy płytowe ciągle nie boją się ryzyka nagrywania *Dwóch Foskariuszy*, *Korsarza*, *Dnia królowania*.

My tutaj w Polsce, przy całej miłości do mistrza z Busseto, uczuciach, które narodziły się jeszcze za życia Verdiego (polskie prapremiery *Rigoletta* w 1853 roku, *Trubadura* w 1854 roku, *Traviaty* w 1856 roku), we współczesnym doborze repertuaru naszych teatrów operowych obracamy się ciągle wokół tych samych tytułów: *Nabucco* goni *Traviatę*, *Traviata* - *Rigoletto*, potem w różnych miastach idzie seria *Don Carlosów*, rzadziej *Aida*, jeszcze rzadziej *Otello* czy *Falstaff*, a nigdy *Nieszpory sycylijskie* i niemal cała twórczość młodzieńcza.

Nie miejsce tutaj na zgłębianie fenomenu Giuseppe Verdiego, z jego kongenialną inwencją melodyczną, instynktem dramaturgicznym, wyczuciem scenicznego efektu i mistrzostwem warsztatu muzycznego. W nadchodzącym stuleciu wyznawcy sztuki operowej oczekują będą nadzieję kolejnego Verdiego. Czy się doczekają? Moim zdaniem nie! Jesteśmy skazani na życie z przeszłości, ale spuścizna po Verdim stanowi zupełnie wystarczający kapitał.

Sławomir Pietras

Dobbiamo constatare che l'arte dell'opera, quanto all'esecuzione, approfitta del passato. I teatri dell'opera ambiziosi danno ancora spesso opere del Settecento molto raffinate e selezionate con grande cura. Però, se un cataclisma avesse inghiottito le opere del XIX secolo, si sarebbe dovuto chiudere il negozio. Che cosa ci ha lasciato nel repertorio teatrale quotidiano il XX secolo? E'vero che all'inizio del suddetto secolo creava lo stesso Giacomo Puccini, però le sue opere nel loro genio e nel loro messaggio sono il prodotto del secolo precedente. Abbiamo avuto evidentemente Richard Strauss, Alban Berg, ed eventi particolari come qualche opera di Claude Debussy, Maurice Ravel o Igor Stravinskij. Creavano - Sergej Sergeevic Prokofiev, Arnold Schönberg, Benjamin Britten, Dmitrij Sostakovic, Gian Carlo Menotti, Sandor Szokolay, Olivier Messiaen. Contemporaneamente in Polonia Krzysztof Penderecki, riconosciuto in tutto il mondo come il compositore più eminente tra i viventi, raggiunge la piena forma artistica proprio nel campo dell'arte lirica (I Diavoli di Loudun, La Maschera nera, Il Paradiso perduto, Ubu rex, e fra poco tempo Medea e Schiaccianoci). Però nessuno di questi grandi creatori né tutti quanti insieme possono garantire ai teatri dell'opera l'esistenza quotidiana nel XXI secolo. Ciascuno di questi magnifici compositori lo desidererebbe senza alcun dubbio, però nessuno è mai stato chiamato "Verdi moderno". In tutta la storia dell'arte lirica erano i musicisti più illustri come Wolfgang Amadeus Mozart, Henry Purcell, Christoph Willibald Gluck, Claudio Monteverdi, Georg Friedrich Haendel che si occupavano dell'opera. Però in fin dei conti è il pubblico che decide dell'immortalità nell'arte. E il pubblico ha scelto Verdi. Che qualcuno m'indichi un buon teatro senza Nabucco, La Tra-

viata, Rigoletto, Aida o Otello. Sarebbe possibile lo sviluppo di una qualsiasi carriera mondiale di una diva dell'opera senza Un Ballo in maschera, Il Trovatore, La Forza del destino, Don Carlos o Falstaff? Numerosi registi moderni d'opera che potrebbero fare promozione di spettacoli d'avanguardia, scoprono di nuovo le attrattive di Stiffelio, Simon Boccanegra, Les Vêpres Siciliennes, Macbeth, Attila ed Ernani. Le più grandi ditte discografiche non hanno paura di assumersi il rischio di incidere I Due Foscari, Il Corsaro o Un giorno di regno.

Noi qui, in Polonia, con tutto il nostro amore per il Maestro di Busseto, sentimento nato quando ancora viveva Verdi (la prima rappresentazione polacca di Rigoletto è del 1853, Il Trovatore del 1854, La Traviata del 1856) giriamo sempre intorno agli stessi titoli scegliendo il repertorio dei nostri teatri: Nabucco segue La Traviata e La Traviata - Rigoletto, dopo abbiamo tutta la serie di Don Carlos in città diverse, più raramente Aida, ancora più raramente Otello o Falstaff, e mai Les Vêpres Siciliennes e quasi tutte le opere del periodo della gioventù.

Non è venuto il momento di studiare a fondo il fenomeno Giuseppe Verdi, la sua geniale invenzione melodica, il suo istinto drammatico, il senso dell'effetto scenico e la maestria della tecnica musicale. I propugnatori dell'opera aspetteranno nel nuovo secolo l'arrivo di un nuovo Verdi. Questo arriverà? Credo di no! Siamo condannati a vivere del passato. Il patrimonio di Verdi è un capitale assolutamente bastante.

Sławomir Pietras

Opera is rooted in the past. Whilst the more ambitious opera-houses still mount tasteful productions of selected eighteenth-century operas, if, by some terrible misfortune, we were suddenly deprived of the nineteenth-century operatic legacy, the whole opera business would probably fold. What, after all, does twentieth-century opera have to offer, as far as day-to-day repertoire is concerned? Puccini wrote in the early years of the twentieth century, but in spirit and in content his are nineteenth-century operas. Then there is Richard Strauss, Berg, one-offs by Debussy, Ravel, Stravinsky; and one should not forget Prokofiev, Schoenberg, Britten, Shostakovich, Menotti, Szokolay, and Messaien. In Poland there is Penderecki, internationally recognised as the greatest living composer, with his operas *The Devils of Loudun*, *The Black Mask*, *Paradise Lost*, *Ubu Rex*, and the soon-to-be-completed *Medea* and *The Nutcracker*. However, none of these great twentieth-century composers taken singly, nor their output taken as a whole, would be enough to secure the day-to-day survival of our opera-houses in the twenty-first century. None of these composers is 'the modern Verdi', although it is no doubt a title that they would all aspire to. Many outstanding composers figure in the history of opera - composers such as Mozart, Purcell, Gluck, Monteverdi, Handel - but in the final count it is the public which decides to whom the epithet 'the immortal' will be granted. And the public grants it to Verdi. What self-respecting opera-house does not feature *Nabucco*, *La traviata*, *Rigoletto*, *Aida* and *Otello*? What opera-singer can enjoy international success without appearing in *Un ballo in maschera*, *Il trovatore*, *La forza del destino*, *Don Carlos* or *Falstaff*? Moreover, many of today's opera-producers, who could choose to mount productions of modern, avant-garde operas,

instead rediscover the charms of *Stiffelio*, *Simone Boccanegra*, *Les Vêpres siciliennes*, *Macbeth*, *Atilla* and *Ernani*. Likewise, major record firms do not hesitate to release recordings of operas such as *I due Foscari*, *Il corsaro*, and *Un giorno di regno*.

Here in Poland, notwithstanding our love of Verdi and our sympathies with the composer's music formed during his lifetime (the Polish premiere of *Rigoletto* took place in 1853, of *Il trovatore* in 1854, and of *La traviata* in 1856), we tend to return time and again to the same few titles in our choice of repertoire: *Nabucco*, *La traviata*, *Rigoletto*, then *Don Carlos*, more rarely *Aida*, rarer still *Otello* or *Falstaff*, and almost never *Les Vêpres siciliennes* or the early works.

This is not the place for an investigation of the Verdi phenomenon - his unparalleled melodic gift, dramatic instinct, mastery of the stage and musical genius. Opera-lovers await the arrival of a new Verdi on the musical scene, a Verdi for the twenty-first century. It is, I think, a vain hope. For we too, like opera itself, are rooted in the past. And I believe that the Verdi legacy alone is enough to keep us in business for a while yet.

Sławomir Pietras

Не стоит скрывать тот факт, что в исполнительском отношении оперное искусство живет прошлым. Солидные оперные театры все еще продолжают выставлять избранные и очень изысканные произведения XVIII века. Если бы какой-нибудь катаклизм поглотил оперное творчество XIX века, то наверняка пришлось бы рас простряться с этим жанром. Что же осталось бы в повседневном оперном репертуаре из наследия XX века? Хотя в начале столетия творил Джакомо Пуччини, но его оперы духовно и эстетически принадлежат к прошлому веку. Естественно были Рихард Штраус, Альбан Берг, пробовали свои силы в оперном жанре Клод Дебюсси, Морис Равель и Игорь Стравинский. Творили Сергей Прокофьев, Арнольд Шенберг, Бенджамин Бриттен, Дмитрий Шостакович, Джан-Карло Менотти, Шандор Соколай, Оливье Мессиан. Сегодня в Польше наивысшего развития достигло музыкальное искусство величайшего композитора современности Кшиштофа Пендерецкого. Им написаны такие оперы, как *Дьяволы из Лаудина*, *Потерянный рай*, *Черная маска*, *Король Убю*, в скором времени увидят свет *Медея* и *Щелкунчик*. Однако все эти композиторы, отдельно и вместе взятые, не в состоянии обеспечить репертуар оперных театров XXI века. К тому же каждый из них хотел бы получить эпитет «Верди современности», но так не случилось. История музыкального искусства знает имена величайших творцов оперы, таких как Вольфганг Амадей Моцарт, Генри Пёрселл, Кристофф Виллибальд Глюк, Клаудио Монтеверди, Георг Фридрих Гендель. Однако о бессмертии в искусстве решает публика. А она отдала предпочтение Верди. Пусть кто-нибудь назовет мало-мальски уважающий себя театр, где не ставятся *Набукко*, *Травиата*, *Риголетто*, *Аида* или же *Отелло*. И может ли оперная звезда мечтать о мировой карьере без включения в свой репертуар таких

опер, как *Бал-маскарад*, *Трубадур*, *Сила судьбы*, *Дон Карлос*, или *Фальстаф*? Многие современные оперные постановщики, имея возможность ставить авангардные спектакли, заново открывают магию *Стиффелио*, *Симона Бокканегра*, *Сицилийской вечерни*, *Макбета*, *Аттилы* и *Эрнани*. Ведущие фонографические фирмы, не опасаясь отсутствия спроса, делают записи опер *Двоев Фоскари*, *Корсар*, *Король на час*.

Здесь, в Польше, мы с любовью преклоняемся перед Маэстро из Буссето. Еще при жизни Верди мы, поляки, выражали свое чувство признательности. Так в 1853 году состоялась польская премьера *Риголетто*, в 1854 году – *Трубадура*, в 1856 году – *Травиаты*. И сегодня, составляя репертуар наших театров, мы все время кружим вокруг тех же самых названий: за *Трубадуром* следует *Травиата*, за *Травиатой* – *Набукко*. В польских театрах идет серия представлений *Дон Карлоса*, чуть реже *Аида*, совсем редко *Отелло* или *Фальстаф*. Никогда еще не выставлялась *Сицилийская вечерня*, а также произведения раннего периода творчества Верди.

Здесь не место на тщательный анализ феномена Джузеппе Верди: его конгениальных мелодических находок, драматургического инстинкта, чувства сценического эффекта и музыкального мастерства. В следующем столетии любители оперного искусства будут ожидать появления нового Верди. Дождутся ли? По-моему – нет. Поэтому мы обречены жить вчерашним днем, а музыкальное наследие Верди составляет неисчерпаемый капитал.

Славомир Петрас

オペラが演出的な意味で過去に基づいて生きている事は明らかです。意欲的なオペラ劇場は今でもによく十八世紀の素晴らしい作品を、入念に選んで演出しています。でも、大きな変化が起きて、十九世紀のオペラの作品を閉め出してしまったとすれば、オペラはビジネスにならないでしょう。一体、日常的なオペラのレパートリーに挙げられる二十世紀の作品は何があるでしょうか？確かに二十世紀の始めにプッチーニは活躍していたけれども、彼のオペラは内容から見てもその精神を見ても、前世紀の遺物です。もちろんリヒャルト・シュトラウスやアルバン・ベルクも活躍していましたし、数が少ないけれどもドビュッシー、ラヴェル、ストラヴィン斯基もオペラを手がけていました。また、プロコフィエフ、シェーンベルク、ブリテン、ショスタコビッチ、ジャン・カルロ・メノッティ、ショコライ、オリヴィエ・メシアンもオペラを作っています。現存する最も有名な作曲家の一人であるベンデレツキは、ポーランドの現代オペラで最大限の能力を發揮していますが、彼には「ロードンの悪魔」、「黒仮面」、「失楽園」、「ウブ王」そもそもうすぐ出来上がる「メディア」と「くるみ割り人形」といったオペラの作品があります。しかし、これらの有名な作曲家のレパートリーだけでは、彼らの曲を全部合わせたとしても、二十一世紀のオペラ劇場を運営することはできません。その素晴らしい作曲家の中から一人でも「現在のヴェルディ」と呼ばれる人が出ることを望んでいますが、今まで一人もそう呼ばれていません。オペラの長い歴史を振り返ると、最良のオペラを作った音楽家がいました（例えはモーツアルト、パーセル、グルック、モンテヴェルディ、ヘンデル）。しかし、最終的に、芸術の不滅を決めるのは聴衆です。聴衆はヴェルディを選びました。誰が私に「ナブッコ」、「トラヴィアータ」、「リゴレット」、「アイーダ」、「オテロ」などを上演していない、尊敬に値するオペラ劇場を紹介できるでしょうか？「仮面舞踊会」、「トロヴァトーレ」、「運命の

力」、「ドン・カルロス」、「ファルスタッフ」などを歌わずに世界的なスターとして成功できるオペラ歌手がいるでしょうか？現在の多くの演出家は前衛的な演出を進める代わりに、「ステイツフェリオ」、「シモン・ボッカネグラ」、「シチリア島のタベの鐘」、「マクベス」、「アッティラ」と「エルナーニ」の美しさを再発見することを選んでいます。もっとも優秀なレコード会社はリスクを恐れずに「2人のオスカリ」、「海賊」、「1日だけの王様」のアルバムを相変わらず発売しています。

ここポーランドにはブッセトの巨匠に対する無垢な愛情、彼の在世中に抱いていた好感情が残っているのに（ポーランドでは1853年に「リゴレット」、1854年に「トロヴァトーレ」、1856年には「トラヴィアータ」が早くも上演されていた）、現在のポーランドのオペラ劇場では同じレパートリーが繰り返されています。「ナブッコ」の次には「トラヴィアータ」を、「トラヴィアータ」が終わると「リゴレット」を上演し、所によつてはその後に「ドン・カルロス」を出すことがあるけれども、「アイーダ」、「オテロ」、「ファルスタッフ」などは滅多に上演されず、「シチリア島のタベの鐘」と若い頃の作品ほとんどは上演されていないといった具合です。

今はジュゼッペ・ヴェルディの天才、優れたメロディ作りの才能、演劇的な素質、舞台効果に対するセンスと音楽の技術的な技法を深く研究する場合ではありません。次世紀のオペラの芸術の信奉者は「次のヴェルディ」の登場を待っている。待ちきれるでしょうか？私は待ちきれないと思っています。私たちちは過去の作品で賄うしかありません。ヴェルディの遺作はその豊富な源泉です。

スウアヴォミル・ピエトラス

Trzej muszkieterowie

Teatr Wielki - Opera Narodowa w Warszawie

Premiera: 7 listopada 1999

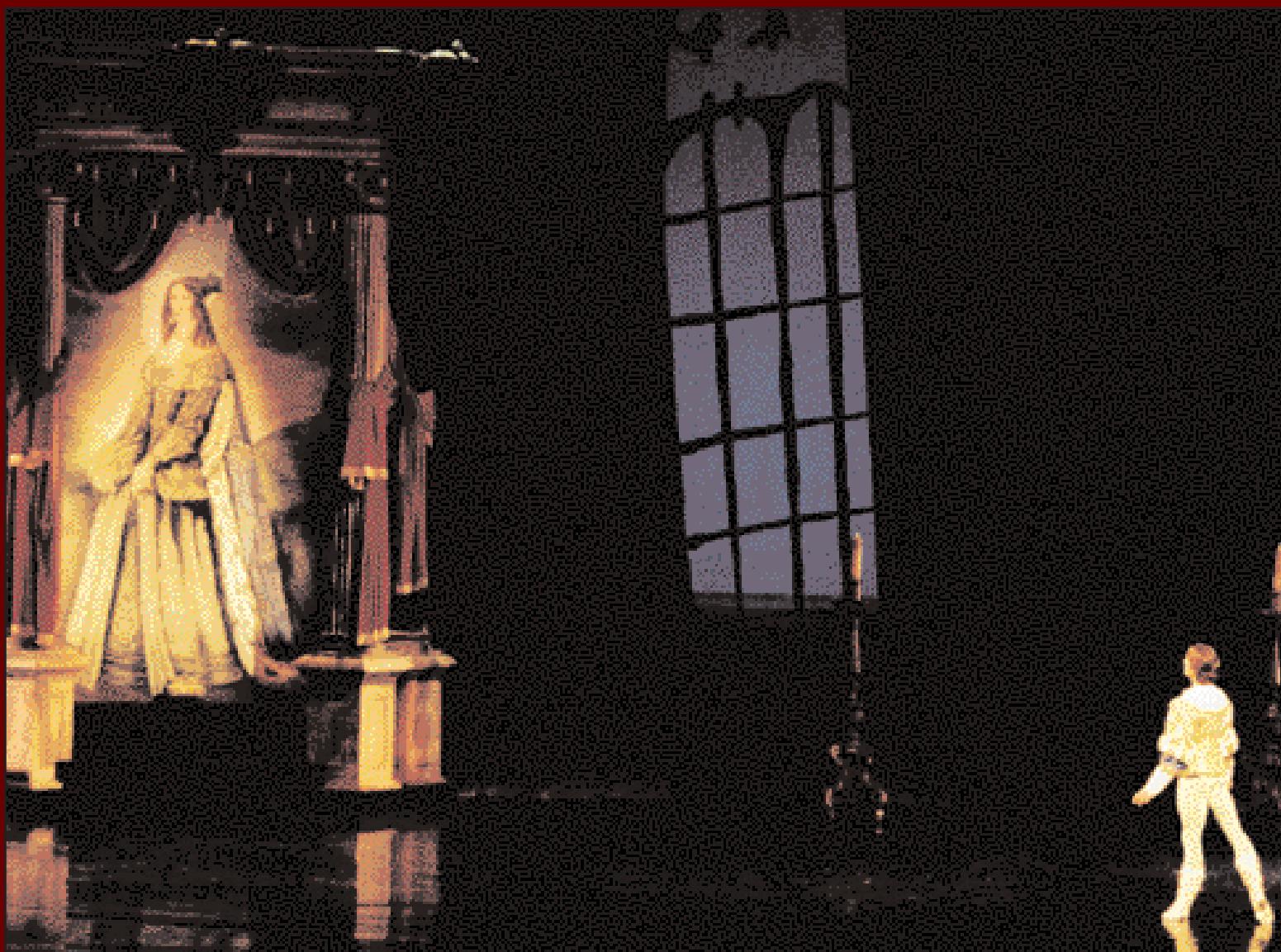
Kierownictwo muzyczne: **José Maria Florêncio Júnior**

Choreografia: **André Prokovsky**

Scenografia: **Aleksandr Wasiljew-Gulewicz**

Andrzej Marek Stasiewicz (*Atos*), 1999

Sławomir Woźniak (*D'Artagnan*), 1999

Trzej muszkieterowie

Karolina Jupowicz (*Milady*), **Bogusław Tużnik** (*Kardynał Richelieu*), 1999

Karolina Jupowicz (*Milady*)
Sławomir Woźniak (*D'Artagnan*), 1999

Walery Mazepczyk (*Portos*)
Wojciech Warszawski (*Gwardzista Kardynała*), 1999

Requiem (Messa da Requiem)

Teatr Wielki w Łodzi

Balet - oratorium

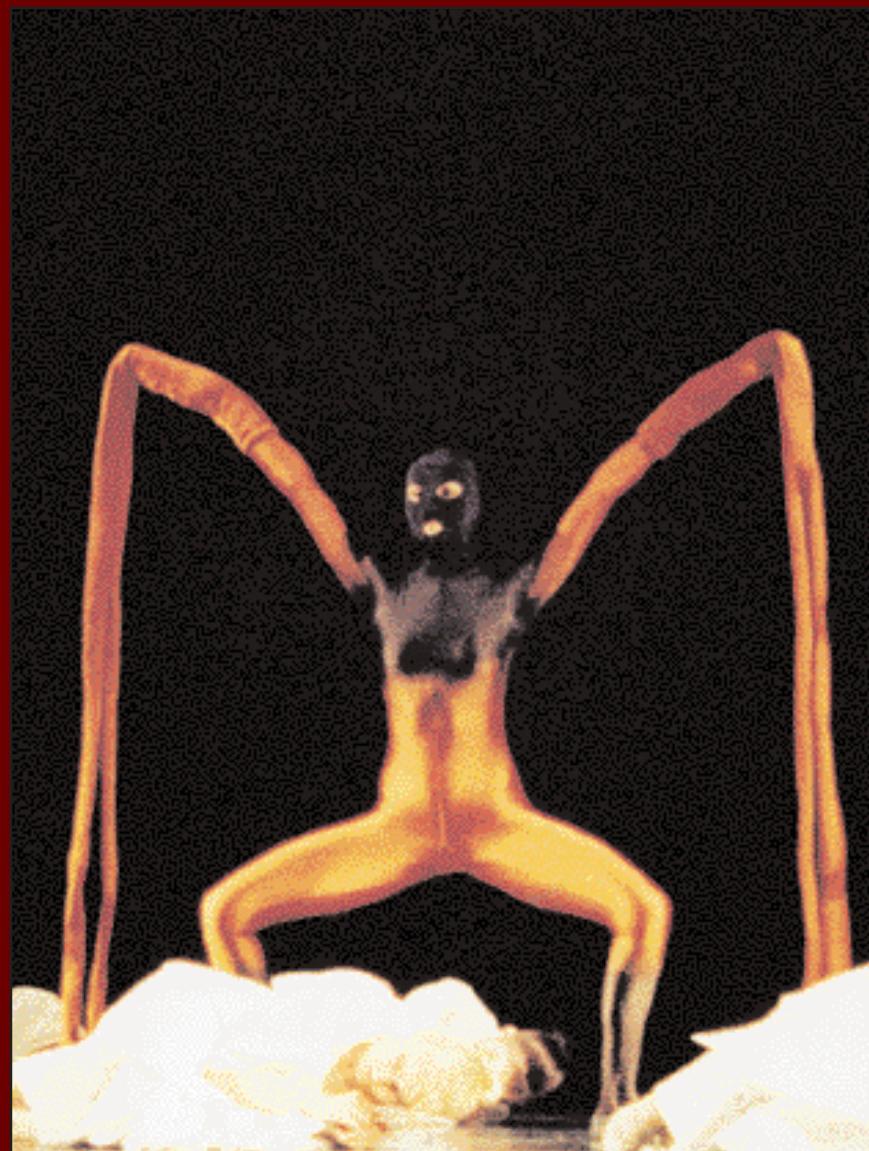
Premiera: 17 maja 1997

Kierownictwo muzyczne: **Andrzej Straszyński**

Reżyseria i choreografia: **Antal Fodor**

Scenografia: **Anna Bobrowska-Ekiert**

Kierownictwo chóru: **Marek Jaszczałk**

Scena baletowa, 1997

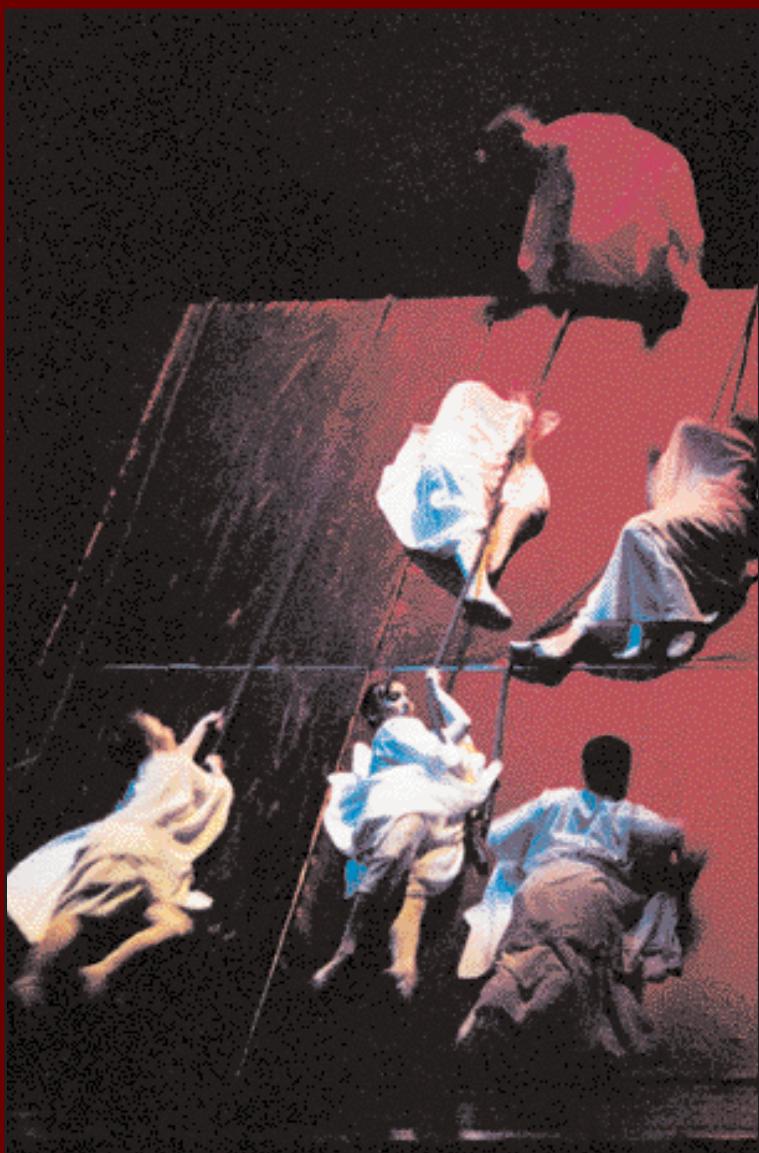

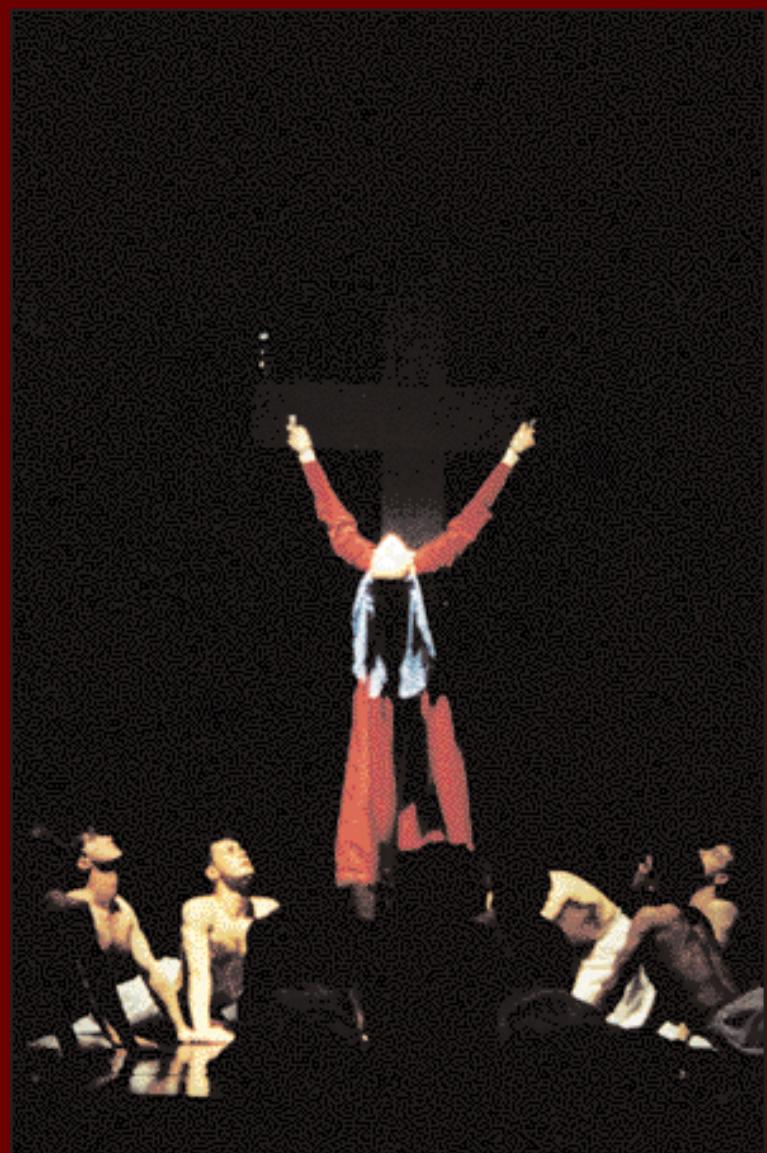
Beata Brożek (*scena baletowa*), 1997

Scena baletowa, 1997

Scena baletowa, 1997

Scena baletowa, 1997

Requiem (Messa da Requiem)
Opera we Wrocławiu
Premiera: **1 i 2 października 1997**

Kierownictwo muzyczne: **Ewa Michnik**
Scenariusz, inscenizacja i reżyseria: **Robert Skolmowski**
Scenografia: **Małgorzata Słoniowska**
Kierownictwo chóru: **Małgorzata Orawska**

Aleksandra Lemiszka (*Żona*), 1998

Scena zespołowa, 1997

Szatan, 1997

Chciwość i Nieumiarkowanie, 1997

Chrystus i Weronika, 1997

Messa da Requiem

Requiem (Messa da Requiem)
Teatr Wielki - Opera Narodowa w Warszawie
Premiera: **29 października 1999**

Kierownictwo muzyczne: **Jacek Kapszyk**
Kierownictwo chóru: **Bogdan Gola**

Jolanta Wrożyna, Stefania Toczyska, Jacek Kaspszyk (dyrygent), Kałudi Kałudow, Romuald Tesarowicz, 1999

Messa da Requiem

Requiem (Messa da Requiem)

Filharmonia Narodowa w Warszawie

Tournée w przededniu stulecia Filharmonii

Narodowej od 27 kwietnia do 21 maja 2000.

Warszawa, Sandomierz, Lublin, Katowice,
Gliwice, Kraków, Kielce, Płock, Bydgoszcz,
Gdańsk, Olsztyn, Opole, Wrocław, Zielona Góra

Kierownictwo muzyczne: **Kazimierz Kord**

Kierownictwo chóru: **Henryk Wojnarowski**

Katedra Płocka; Agnieszka Wolska, Anna Lubańska, Kazimierz Kord (dyrygent), Jerzy Knetig, Piotr Nowacki, 2000

Messa da Requiem

Requiem (Messa da Requiem)
Teatr Wielki - Opera Narodowa w Warszawie
Wykonanie koncertowe **28 stycznia 2001**
w 100 rocznicę śmierci Giuseppe Verdiego

Kierownictwo muzyczne: **Jacek Kaspszyk**
Kierownictwo chóru: **Bogdan Gola**

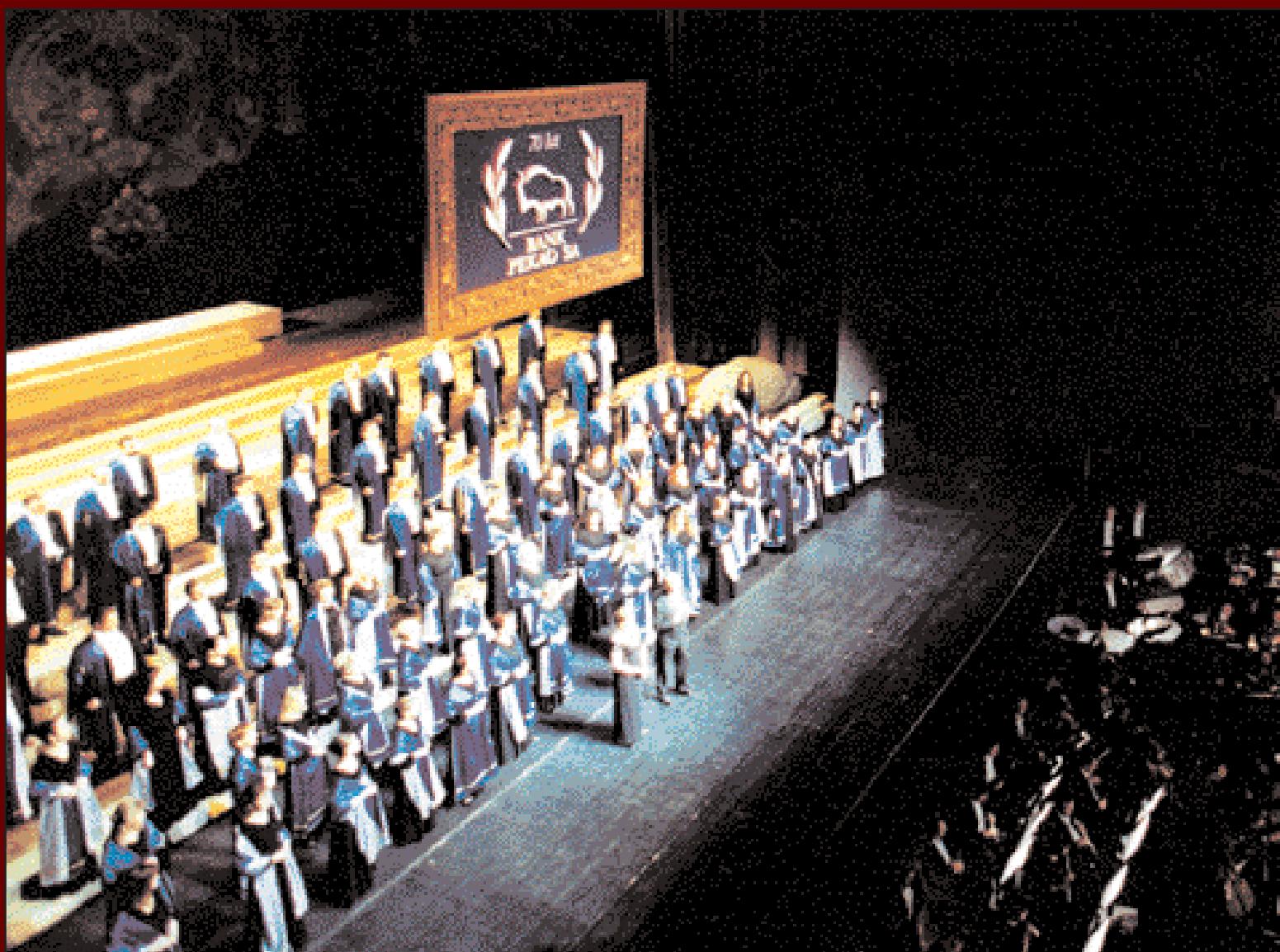

Izabella Kłosińska, Anna Lubańska, Jacek Kapszyk (dyrygent), Dariusz Stachura, Piotr Nowacki, 2001

Viva Moniuszko, Viva Verdi

Viva Moniuszko, Viva Verdi
Teatr Wielki - Opera Narodowa w Warszawie
Premiera **11 grudnia 1999**

Kierownictwo muzyczne: **Jacek Kapszyk**
Inscenizacja: **Janusz Kijowski**
Scenografia: **Izabela Chełkowska-Wolczyńska**
Kierownictwo chóru: **Bogdan Gola**

Spektakl sponsorowany przez Bank Pekao S.A., 1999